

CONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Polsko-niemiecka komisja żytnia

W BERLINIE.

Działalność polsko-niemieckiej komisji żytniej w Berlinie niejednokrotnie poddawano krytyce, lecz głosy te wychodziły zawsze z pewnej grupy interesantów i nie dały w pełni obiektywnego poglądu na znaczenie umowy żytniej dla gospodarki polskiej. Wobec faktu, że Niemcy w ostatnich miesiącach zaprzętały wywozu żyta, że za-tem polsko-niemiecka komisja żytnia sprzedaje wyłącznie żyto polskie żyto, wzrosły wątpliwości co do potrzeby istnienia umowy, względnie wspomnianej komisji.

Wydać się nam jednak, że na podstawie kilkumiesięcznej pracy komisji można dzisiaj zdać sobie zupełnie bezstronnie sprawę z jej celowości. Wprawdzie nie ma ona możliwości stabilizowania ceny żyta na rynkach obcych na pewnym wyznaczonym poziomie, jednak przyczynia się w wysokiej mierze do hamowania spadku ceny w fazach koniunktury niżkowej, a przyspiesza podniesienie się ceny na rynkach zagranicznych w okresach koniunktury wyżkowej.

Gdy w ubiegłym roku gospodarczym żyto polskie zagranicą kupowano po niższych cenach aniżeli żyto rosyjskie, to działalność dotychczasowa komisji i jej natarczywość sprzedaży na rynkach zagranicznych przyczyniła się do pewnego przyzwyczajenia odbiorców do żyta polskiego i zwykły ceny jego w stosunku do produktu rosyjskiego. Oczywiście, że takie oddziaływanie na rynkach odbiorczych możliwe jest wyłącznie przy kierowaniu sprzedażą żyta przez jedną rękę.

Absolutne podniesienie ceny żyta na rynkach zagranicznych jest niemożliwe, ponieważ umowa polsko-niemiecka nie obejmuje żyta innych krajów, jak rosyjskiego, kra-ów naddunajskich i żyta zamorskiego, a poza to cena żyta jest zależna również od ceny na inne zboża, jak kukurydza, jęczmień i t. p., które do układu nie należą.

Barzo ważnym i dość często wysuwany zarzutem jest fakt za-kupowania żyta polskiego przez wielkie firmy niemieckie franco granica polska, względnie fob szkuta Poznań. Zboże to bowiem, nabywane przez wspomniane firmy, ususza się w pewnej mierze do kontroli polsko-niemieckiej komisji żytniej na rynkach odbiorczych. Otóż nauważyć należy, że firmy niemieckie, jak Getreide-Industrie et Commission, Kampfmeyer i inne są towarzyszami z rozległymi stosunkami międzynarodowymi, których działalność nie sposób ograniczyć umową polsko-niemiecką, bo pracując na rynkach zagranicznych od dziesiątek lat nigdy nie zgodziłyby się na wyeliminowanie handlu żytem z ich działalności. Jednakowoż dokładna obserwacja i informacja z rynków odbiorczych wykazują, że działalność tych firm nie jest szkodliwą dla interesów Polski. Delegacja polska posiada w tym kierunku dużą możliwość kontroli i w razie jakichkolwiek nadużyć jest w stanie ingerować przez delegatów strony niemieckiej. Z drugiej strony należy mieć na uwadze, że dzisiaj wobec zaofiarowania na rynkach międzynarodowych tak żyta rosyjskiego, jak i naddunajskiego, uniemożliwienie firmom niemieckim zakupu żyta polskiego pchnęłoby je w kierunku zwiększenia obrotów żytem niemieckim.

Fakt, że Niemcy obecnie żyta swego nie eksportują, nie przesądza bynajmniej, że w przyszłości, zależnie od niemieckiej polityki zbożowej, eksport żyta niemieckiego go może w każdej chwili nastąpić, a wówczas porozumienie polsko-

niemieckie będzie niezbędne. Przez sążdenie ukształtowania się stosunków zagranicznych na rynkach odbiorczych tego produktu w obecnej chwili jest niemożliwe. Nie mamy jeszcze rezultatów tegorocznej polityki zbożowej Niemiec, z drugiej strony z powodu niewiadomego jeszcze urodzaju półkuli północnej nie podobna przewidzieć ukształtowania się rynków zagranicznych na inne zboża.

Decyzja sfer miarodajnych ograniczenia wydawania zaświadczeń wywozowych, względnie premii wyłącznie tylko na kontrakty „cif” nie zupełnie odpowiada naszym interesom. Obecnie ustalone taryfy portowe do Gdyni, względnie Gdańska dają pewne zrównanie wyłącznie tylko dla północnej części kraju, natomiast południowa część Wielkopolski, posiadająca poważny nadmiar produkcji żyta, gawituje do Szczecina, tem więcej, że przy stanie wody w obecnym roku przewóz szkuta z przela dołni Poznań — Tama Garbarska kalkuluje się o wiele korzystniej. Ograniczenie sprzedaży tylko do cif bynajmniej nie eliminuje zakupu żyta polskiego przez firmy niemieckie, ponieważ posiadają one zagranicą swoje siostrzane firmy handlowe, z którymi będą mogły zawierać kontrakty cif. Wówczas dyspozycja wysyłki będzie dla sprzedającego kupca polskiego na dół fob szkuta Poznań względnie franco Drawski Młyn, transito port Szczecin. Poza Szczecinem dysponuje również tak jak dotychczas firma niemiecka bez bezpośredniej kontroli komisji żytniej, a w razie dalszego utrudnienia stwarza się niebezpieczeństwo spekulacji żytem rosyjskiem ze szkoda polskiemu. Najgłówniejszym regulatorem

W niedzielę, d. 16 listopada 1930 r. zmarł w 58 roku życia

ADAM PAWEŁKIEWICZ

Emeryt P. K. P. i Obywatel m. Częstochowy.

Pogrzeb z domu 3 Aleja Nr. 55 na cmentarz św. Rocha nastąpi w wtorek, 18 b. m. o godz. 3-ej po południu.

O czym zawiadamiają

Przyjaciele i życzliwi zmarłego.

Adam Pawełkiewicz
 emeryt P. K. P. Obywatel m. Częstochowy.
 Opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 16 listopada 1930 r., przelżywszy lat 58.
 Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby ul. Najsw. Marii Panny 55 na cmentarz św. Rocha nastąpi w wtorek 18 b. m. o godz. 3 p. p.
 Na smutny ten obrzęd znajomych i życzliwych zaprasza
RODZINA.

Przyjaźń sowiecko-niemiecko-włoska.

Faniarona rozbrojenia najgorliwszych zwolenników wojny.

Genewa. — W czasie wczorajszego głosowania nad sposobem ograniczenia zbrojeń, a więc czy bezpośrednio ma być ograniczony materiał wojenny, czy też zmniejszony budżet wojskowy, ujawniła się zdumiewająca solidarność Niemiec, Sowieców i Włoch.

Przedstawiciele tych państw głosowali stale razem za bezpośrednią metodą ograniczenia ilości materiału wojennego. Wszystkie zmierzające w tym kierunku wnioski niemieckie, sowieckie czy włoskie upadły.

Przeszedł natomiast 16 głosami

przeciw 3 (Niemcy, Sowiecy, Włochy) przy 6 wstrzymujących się wniosek angielski, według którego ograniczenie zbrojeń nastąpić ma przez zmniejszenie budżetów wojskowych.

Genewa. — Przedstawiciele Polski, Rumunii i Finlandji, należący do przygotowawczej komisji rozbrojeniu, odbyli wspólne zebranie, poświęcone omówieniu wspólnego stanowiska delegacji wzmiankowanych państw w sprawie rozbrojenia morskich sił zbrojnych Rosji sowieckiej.

TELEGRAMY

ECHA WYBORÓW W POLSCE.

Wiedeń. — Sprawa wyborów w Polsce budzi tu bardzo duże zainteresowanie. W kołach politycznych wskazują na silną analogię stosunków w Polsce i w Austrii. Pisma socjalistyczne i komunistyczne prowadzą kampanię przeciw polską i wyszukują sytuację do popierania przeciwpaństwowych tendencji mniejszości narodowych. Dzienniki mieszczańskie zachowują się wstrzemięźliwie. Katolicka „Reichpost”, która pod wpływem

koł ukraińskich dawała początkowo postuch przesadnym wiadomościom z Małopolski Wschodniej, zajmując teraz stanowisko zupełnie poprawne. Faktem jest, że ze strony niemieckiej wywiera się na tu-tejsze redakcje nacisk w kierunku dyskredytowania Polski rzekomymi przesładowaniami Ukraińców i Niemców, mieszkających w Polsce. Akcja niemiecka przeciwko Polsce dotychczas nie dała wielkich wyników.

ATAKI NA RZĄD FRANCJI

Paryż. — Na wczorajszym posiedzeniu Izby radykał de Monzie zarzucał rządowi brak zdolności przewidywania. Radykał Daladier krytykował ostro politykę finansową rządu, która — zdaniem jego — doprowadziła do zniszczenia klasy średnio zamożnej. Mówca zwraca się do Izby, aby pomyślała kres temu co on nazywa „skandallem głosowania pluralnego”.

Z kolei zabrał głos premier Tardieu, występując w obronie ministra sprawiedliwości, który był przedmiotem ataków ze strony kilku deputowanych w związku za sprawą likwidacji banku Oustric. Następnie po interwencji socjalisty Vincen Auriola Izba przystąpiła do głosowania nad wotum zaufania dla rządu.

NIEMCY BUDUJĄ W HISZPANII ŁODZIE PODWODNE.

Berlin. — Jak donoszą z Madrytu, po głośnej aferze niemieckiego inżyniera Benthema, który wystosował list w sprawie samolotu Junkersa G. 38, zapytując hiszpańskiego pilota o przydatność boja-

O porozumienie Litwy z Polską

Sensacyjne oświadczenie dyplomaty kownińskiego.

Kowno. — Znany dyplomata litewski Gabrys, delegat Litwy przy Lidze Narodów, zamieścił w piśmie „Ritas” artykuł, zwracający uwagę świata politycznego Litwy. Oświadczył on, że Litwa staje przed zasadniczym problemem dążenia Niemiec do rewizji granic. Niemcy, operując się na artykule 19 paktu Ligi Narodów, domagają się nie tylko zniesienia „korytarza pomorskiego”, ale również przyłączenia do Prus Wschodnich Klajpedy.

Rząd litewski staje wobec zagadnienia, czy ma przyłączyć się do rewizjonistów i oddać Klajpedę, czy też dla utrzymania stanu posiadania w okręgu Klajpedy podać rewizji swój dotychczasowy

stosunek z Polską. Polska i Litwa są jednakowo zagrożone zakusami Niemiec. Instynkt narodowy dyktuje porozumienie z Polską, jednak że rokowania z Polską prowadzić muszą inne osoby niż te, które dotychczas prowadziły politykę zagraniczną Litwy. Muszą dojść do głosu ludzie szerszej patrzący w przyszłość Litwy.

NAJLEPSZE
 TOALETOWE
 MYDŁO
 TRIUMF MAJOLA

NIE OMIJAJ SWEGO SZCZĘŚCIA!

18 i 20 listopada ciągnięcie I klasy Loterii Państwowej
główna wygrana

1.000.000 zł.

(JEDEN MILJON)

400,000	złoty	5 x	25,000	złoty
300,000	„	14 x	20,000	„
2 x 200,000	„	20 x	15,000	„
6 x 100,000	„	44 x	10,000	„
2 x 75,000	„	103 x	5,000	„
7 x 50,000	„	ponadto 4,000, 3,000, 2,000, 1,000, 600 i 500 zł.		

Co drugi los wygrywał

Nie spóźniaj się z kupieniem losu w szoszałowej kolekturze

J. WEKSLER Częstochowa, Aleja 6.

Ceny losu: Czwartak Zi. 10. — Piątek Zi. 20. — Cały Zi. 40.

z swego nie eksportują, nie przesądza bynajmniej, że w przyszłości, zależnie od niemieckiej polityki zbożowej, eksport żyta niemieckiego go może w każdej chwili nastąpić, a wówczas porozumienie polsko-

